

Sarajevo, 03.01.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
25.12.2017.- 29.12.2017.

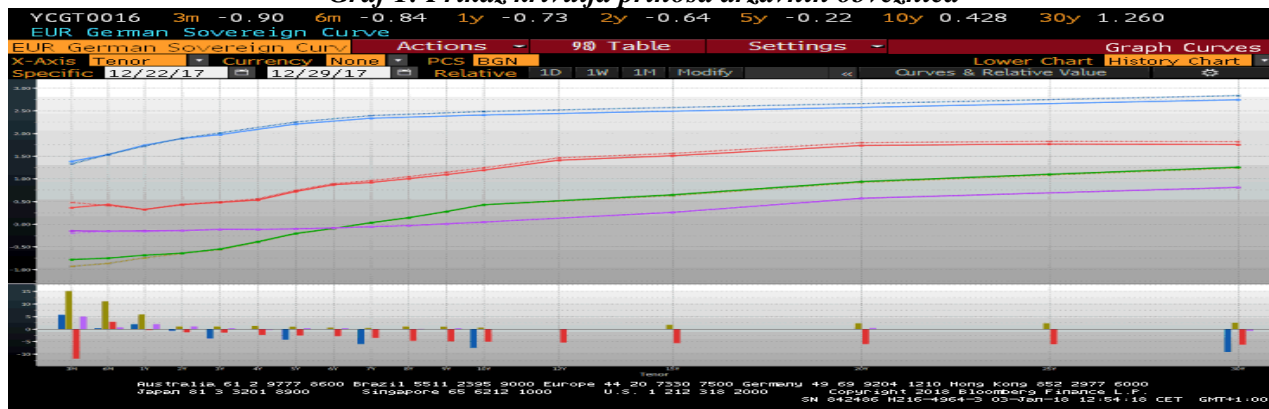
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	22.12.17 - 29.12.17				22.12.17 - 29.12.17				22.12.17 - 29.12.17				22.12.17 - 29.12.17			
2 godine	-0,63	-	-0,63	→	1,89	-	1,88		0,45	-	0,44	↓	-0,15	-	-0,13	↗
5 godina	-0,21	-	-0,20	↗	2,25	-	2,21		0,75	-	0,72	↓	-0,11	-	-0,10	→
10 godina	0,42	-	0,43	↗	2,48	-	2,41		1,24	-	1,19	↓	0,05	-	0,05	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	22.12.17 - 29.12.17			
3 mjeseca	-0,894	-	-0,688	↗
6 mjeseci	-0,863	-	-0,753	↗
1 godina	-0,706	-	-0,638	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 29.12.2017. godine (pune linije) i 22.12.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Trend rasta prinosa sigurnijih obveznica eurozone koji je zabilježen u tjednu ranije zaustavljen je tijekom trgovanja u srijedu, a nakon što je prva dva dana tjedna tržište u Europi bilo zatvoreno zbog praznika. Prinosi njemačkih obveznica su smanjeni za 1,5 do 3,5 bazna bodova, pri čemu je najveće smanjenje zabilježeno kod desetogodišnjih obveznica. Ipak, već narednog dana prinosi su prilično povećani, tako da je do kraja tjedna zabilježen blagi rast prinosa obveznica svih dospjeća u usporedbi s prethodnim tjednom. Znatno veći rast prinosa zabilježile su italijanske i španjolske obveznice srednjeg i dužeg roka dospjeća, gdje je na tjednoj razini došlo do rasta prinosa između 10 i 14 baznih bodova.

ECB je objavila ekonomski bilten u kojem se navodi da je ekspanzija gospodarskog rasta eurozone „snažna i široko rasprostranjena između članica i sektora“. Također, navodi se da se očekuje postupni rast stope inflacije tijekom srednjeg roka, koji je podržan mjerama monetarne politike ove institucije, kao i nastavak ekonomske ekspanzije, te odgovarajuće apsorpcije ekonomskih nedostataka i brži rast dohodaka. Središnja banka Španjolske je objavila da očekuje da će gospodarski rast zemlje u IV tromjesečju ove godine zabilježiti tromjesečni rast za 0,8%, te da je snažan izvoz imao suprotan učinak od neizvjesnosti uzrokovanih pokušajima uspostave neovisnosti Katalonije u posljednja 3 mjeseca.

Italija je po većim prinosima u odnosu na prethodne aukcije emitirala petogodišnje (0,60%) i desetogodišnje (1,86%) obveznice. Italija je po rekordno niskom prinosu od -0,457% emitirala

šestomjesečne trezorske zapise. Italija je emitirala i dvogodišnje obveznice po prinosu od -0,221%, što je više od -0,337%, koliko je iznosio prinos na aukciji obavljenoj prije mjesec dana.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Promjena broja nezaposlenih – Francuska (u '000) STUDENI	-	-29,5	8,0
2.	Maloprodaja – Španjolska (G/G) STUDENI	0,8%	2,0%	0,3%
3.	Bilanca proračuna – Španjolska (u milijardama EUR) STUDENI	-	-18,22	-12,99
4.	Monetarni agregat M3 - EZ (G/G) STUDENI	4,9%	4,9%	5,0%
5.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.) PROSINAC	1,4%	1,6%	1,8%
6.	Stopa inflacije – Španjolska (prelim.) PROSINAC	1,5%	1,3%	1,8%

SAD

Protekli tjedan na financijskim tržištima SAD je bio miran, a u ponedjeljak su tržišta bila zatvorena zbog praznika. Prinosi američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili smanjenje. Međutim, promatrano na godišnjoj razini američka kriva prinosa je zabilježila značajno smanjenje nagiba pod utjecajem činjenice da su prinosi američkih dvogodišnjih obveznica povećani za oko 70 baznih bodova, prinosi petogodišnjih za oko 28 baznih bodova, dok su prinosi desetogodišnjih američkih obveznica smanjeni za oko 4 bazna boda u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ipak, bitno je istaći da je referentna kamatna stopa u tom razdoblju povećana za 75 baznih bodova. Američki dionički indeksi su tijekom proteklih godinu dana zabilježili značajna povećanja i rekordno visoke razine, te je indeks Dow Jones tijekom protekle godine povećan za 25% na godišnjoj razini, indeks S&P 500 za 19%, a Nasdaq za 28%.

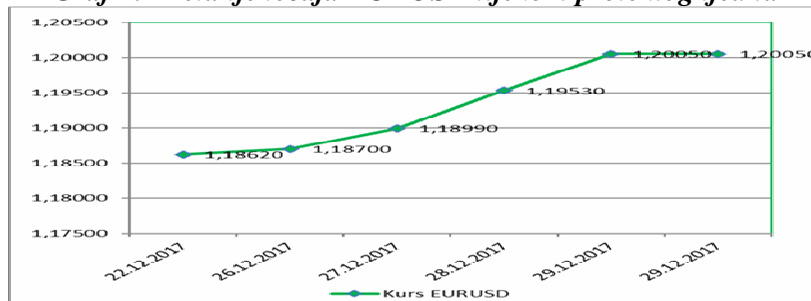
Predsjednik Fed iz Bostona Rosengren je izjavio tijekom proteklog tjedna da bi tijekom naredne godine veliku pozornost trebalo posvetiti niskim kamatnim stopama i utjecajima koje one imaju na globalnu financijsku stabilnost, odnosno naveo je da bi one mogle motivirati investitore u dalju potragu za višim stopama povrata. On je, također, upozorio i na to da su geopolitički čimbenici tijekom ove godine imali znatno više utjecaja na financijska tržišta nego što je to bio slučaj u ranijim godinama.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Pokazatelj raspoloženja prerađiv. sektora Fed iz Dalasa PROSINAC	20,00	29,70	19,40
2.	Pokazatelj raspolož. prerađiv. sektora Fed iz Ričmond PROSINAC	21	20	30
3.	Indeks potrošačkog povjerenja PROSINAC	128,0	122,1	128,6
4.	Indeks kuća koje čekaju na realizaciju prodaje (G/G) STUDENI	-	0,6%	1,2%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposl. za pomoć 23.PROSINCA	240.000	245.000	245.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan s razine od 1,1862 na razinu od 1,2005. Na godišnjoj razini tečaj EURUSD je povećan za oko 14%. Utjecaj na deprecijaciju USD u odnosu na EUR pored informacija iz eurozone ima i zabrinutost investitora za to da li će Fed biti u stanju da ostvari signalizirani tempo povećanja referentne kamatne stope od tri očekivana povećanja tijekom ove godine uz uporno nisku inflaciju koja se i dalje nalazi ispod ciljane razine.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Protekli tjedan u Velikoj Britaniji je bio miran s obzirom na božićne i novogodišnje praznike. Novi pregovori o pitanju Brexita ne očekuju se u naredna dva tjedna, budući da Parlament Velike Britanije ne očekuje da će se o ovom pitanju voditi debate do sredine siječnja.

Iz Konfederacije industrije Velike Britanije (CBI) je objavljeno da su kompanije u Velikoj Britaniji zabilježile poboljšanje poslovanja tijekom IV tromjesečja, ali očekuju usporenje početkom 2018. godine s obzirom na to da visoka inflacija ima negativne učinke po kućanstva. Priopćeno je i da će uporni troškovni pritisci utjecati na to da inflacija ostane visoka zadržavajući pritiske na potrošnju kućanstva, dok će posebno izražen učinak imati u maloprodaji. Pritisci na osobnu potrošnju, kao i pojačane neizvjesnosti za mnoge kompanije vezano za Brexit, znače da će ekonomija Velike Britanije vjerojatno rasti sporije od drugih zemalja Europe. Većina ekonomista očekuje da će rast ostati prigušen u 2018. godini.

U proteklom tjednu nije bilo značajnih ekonomskih pokazatelja za tržište Velike Britanije.

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR. Kurs EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,88793 na razinu od 0,88809. GBP je aprecirala u odnosu na USD, te je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3363 na razinu od 1,3513.

JAPAN

Tijekom proteklog tjedna guverner BoJ Kuroda se obratio poslovnim liderima u zemlji i tom prilikom istakao da se trenutna ekonomska ekspanzija širi ka brojnim entitetima, ali da je razina rasta plaća i dalje prigušena, uz opasku da petnaestogodišnja deflacija i dalje ima veliki utjecaj na ekonomiju. Kuroda je dodao da su mnoge kompanije uglavnom više usmjerene na povećanje produktivnosti nego na povećanje cijena.

U proteklom tjednu objavljena su dva važna ekonomska pokazatelja, stopa nezaposlenosti i inflacija. Došlo je do smanjenja stope nezaposlenosti na 2,7% s prethodnih 2,8%, dok je inflacija povećana za 0,6% godišnje s prethodnih 0,2%. Ipak, ovaj rast inflacije je i dalje značajno ispod ciljane razine BoJ, koja iznosi 2%.

Prerađivački sektor i maloprodaja u Japanu su tijekom studenoga zabilježili bolji rast od očekivanog. Snažniji podaci o poslovanju kompanija ukazuju na to da se ekonomija udaljava od krizne politike BoJ, što potvrđuju i ekonomska očekivanja koja navode da će treća svjetska ekonomija nastaviti da jača. Prema objavljenim podacima, japanske kompanije očekuju dalji rast industrijske proizvodnje u prosincu s obzirom na to da postoji snažna ino tražnja koja nastavlja da podržava industrijske aktivnosti i sveukupan ekonomski rast.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

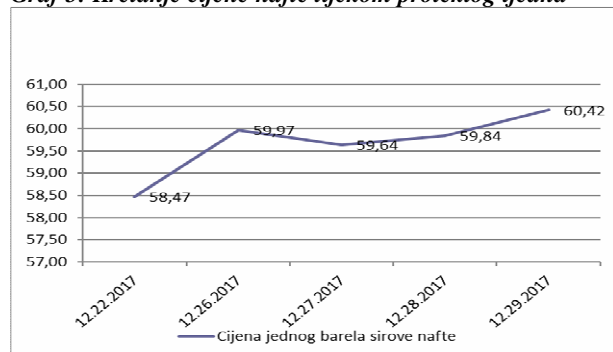
Red. br.	Ekonomske pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Vodeći indeks F	LISTOPAD	-	106,5	106,1
2.	Koicidirajući indeks F	LISTOPAD	-	116,4	116,5
3.	Stopa nezaposlenosti	STUDENI	2,8%	2,7%	2,8%
4.	Inflacija (G/G)	STUDENI	0,5%	0,6%	0,2%
5.	Građevinski sektor	STUDENI	-2,5%	-0,4%	-4,8%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s 134,36 na razinu od 135,28. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad s razine od 113,29 na razinu od 112,69.

NAFTA I ZLATO

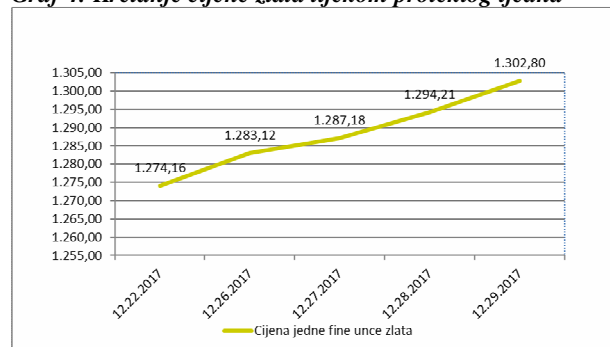
Na otvaranju njujorške burze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 58,47 USD (49,29 EUR). Tijekom trgovanja u ponedjeljak njujorška burza nafte je bila zatvorena zbog praznika. Međutim, nakon toga, tijekom trgovanja u utorak i srijedu cijena nafte je bilježila rast pod utjecajem informacija da je došlo do oštećenja naftovoda u Libiji, kojim se dnevno isporučuje između 100.000 i 130.000 barela nafte. Ove vijesti su tijekom trgovanja u srijedu, uz informacije o tome da je i dalje zatvoren naftovod Forties u Sjevernom moru, utjecale na rast cijene nafte na najvišu razinu u posljednje dvije i pol godine. Iako je obustavom rada ova dva naftovoda ponuda nafte smanjena za 500.000 barela na dnevnoj razini, što je relativno mali udio u ukupnoj dnevnoj ponudi od oko 100 milijuna barela, ovakvo kretanje nafte upućuje na to da bi geopolitički rizici ponovo mogli da postanu veoma bitan čimbenik u dnevnoj dinamici cijene ovog energenta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 60,42 USD (50,33 EUR), što na godišnjoj razini predstavlja rast od oko 13%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Londonška burza zlata u ponedjeljak je bila zatvorena zbog praznika. Na otvaranju londonske burze metala u utorak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.274,16 USD (1.074,15 EUR). Iako tijekom proteklog tjedna nije bilo značajnih informacija koje bi utjecale na kretanje cijene zlata, ona je tijekom proteklog tjedna zabilježila rast na najvišu razinu od listopada prošle godine. Deprecijacija USD zabilježena tijekom proteklog tjedna u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera SAD je utjecala na rast cijene ovog plemenitog metala. Pored toga, dominantni čimbenici koji utječu na rast cijene zlata su geopolitičke tenzije zbog postupaka Sjeverne Koreje, kao i očekivanja da Fed neće ubrzavati proces umanjivanja monetarnih stimulansa tijekom naredne dvije godine zbog kretanja stope inflacije u SAD ispod ciljane razine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.302,80 USD (1.085,21 EUR). Promatrano na godišnjoj razini cijena jedne fine unce zlata je zabilježila rast od oko 14% na godišnjoj razini, a istu razinu rasta je tijekom 2017. godine zabilježila i tečaj EURUSD.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korišćenja ili nemogućnosti korišćenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.